НАША ДЭЛЕГАЦЫЯ Ў КІТАІ

З 20-га кастрычніка дэлегацыя нашага універсітэта ў складзе рэктара члена-карэспандэнта АН Рэспублікі Беларусь Л. А. Шамяткова, першага прарэктара кандыдата фізіка-матэматычных навук, дацэнта М. В. Селькіна, прарэктара па завочнаму навучанню кандыдата філалагічных навук М. М. Воінава, дэкана матэматычнага факультэта кандыдата тэхнічных навук, дацэнта У. В. Арлова і дэкана фізічнага факультэта кандыдата фізіка-матэматычных навук, дацэнта І. В. Семчанкі знаходзяцца ў сталіцы Кітайскай Народнай Рэспублікі — Пекіне. Нагадаем, што ў канцы мінулага навучальнага года Гомельшчыну і, у прыватнасці, ГДУ наведалі кіруючыя работнікі вышэйшай школы з Пекіна. Паездка нашых вучоных ва ўсходнюю суседнюю краіну з'явілася адказным візітам. Амаль за два тыдні знаходжання ў Кітаі яны змогуць пазнаёміцца з дасягненнямі ў развіцці кітайскай народнай адукацыі і, перш за ўсё, вышэйшай школы, наведаюць шэраг ВНУ Пекіна, зробяць шмат цікавых захапляльных экскурсій.

Гэты візіт стане новым крокам у пашырэнні і паглыбленні супрацоўніцтва паміж вучонымі Гомеля і КНР.

Гомельскі універсітэт

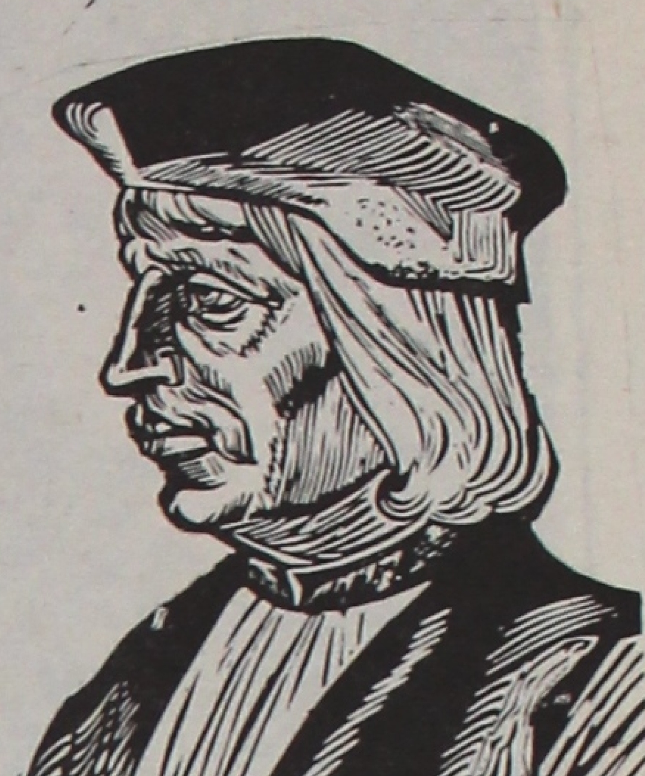

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

№ 27 (814) | Аўторак, 22 кастрычніка 1991 г. | Газета заснавана ў верасні 1969 года | Выходзіць раз у тыдзень | Цана 3 кап.

НА ВУЧОНЫМ САВЕЦЕ

17 кастрычніка адбылося чарговае пасяджэнне Вучонага савета універсітэта. Першым на парадку дня стаяла пытанне «Аб выніках уступных экзаменаў і задачы па арганізацыі новага набору і правядзенню ўступных экзаменаў у 1992 г.». З дакладам выступіла адказны сакратар прыёмнай камісіі дацэнт Т. В. Карпей. Прыняты некаторыя змяненні па ўступных экзаменах, аб чым падрабязна будзе расказана ў адным з нумароў нашай газеты.

Начальнік вучэбнага аддзела Н. І. Палкова праінфармавала Вучоны савет аб выніках прадметных універсітэцкіх і рэспубліканскіх студэнцкіх алімпіяд.

На вакантныя пасады выбраны прафесарска-выкладчыцкі састаў.

Рашэннем Вучонага савета скасавана кафедра грамадзянскай абароны і медпадрыхтоўкі. Яе выкладчыкі пераведзены на кафедру лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту.

Вучоны савет разгледзеў таксама некаторыя іншыя пытанні універсітэцкага жыцця.

Інтэрнат — твой дом

КАНТРОЛЬ УЗМАЦНЯЕЦЦА

У АПОШНІ час надзвычай востра паўстала пытанне аб пражыванні студэнтаў у інтэрнатах нашага універсітэта. Пачасціліся выпадкі крадзяжоў, псавання абсталявання, інвентару, грубага парушэння правілаў пражывання. Выяўлена таксама шмат выпадкаў, калі студэнты закончылі вучобу, але ўсё роўна працягвалі жыць у інтэрнаце. Усё гэта значыць, што строгага кантролю ў гэтай справе не было. І вось на адным з пасяджэнняў Вучонага савета універсітэта было прынята рашэнне: «З прычыны становішча ў інтэрнатах ГДУ, якое ўскладнілася, павелічэння ў іх выпадкаў процiпраўных дзеянняў і антысацыяльных паводзін студэнтаў стварыць пры рэктараце ГДУ аддзел інтэрнатаў, у функцыі якога ўключыць: засяленне і высяленне з інтэрнатаў; арганізацыю культурна-масавай і спартыўнай работы; кантроль за захаваннем правілаў і норм пражывання ў інтэрнатах».

Узначаліў аддзел па рабоце ў інтэрнатах Вячаслаў Гапееў, які раней працаваў у камітэце камсамола універсітэта. З ім гутарыць карэспандэнт нашай газеты:

— Вячаслаў, як вядома, цяпер сур'ёзную ўвагу на інтэрнаты ВНУ звярнула Міністэрства народнай адукацыі нашай рэспублікі. Што канкрэтна прапанавана ім для паляпшэння работы ў іх, прадухілення розных негатыўных з'яў?

— Былым міністрам народнай адукацыі нашай рэспублікі М. І. Дземчуком прапанавана ўнесці змены ў Жыллёвы кодэкс аб прадастаўленні навучальным установам права высялення студэнтаў за сістэматычнае парушэнне правілаў пражывання ў інтэрнатах. 31 верасня г.г. прынята пастанова, у якой, у прыватнасці, гаворыцца: «Высяленне з інтэрнатаў за сістэматычнае парушэнне правілаў унутранага распарадку, калі меры папярэджання не далі вынікаў, не супярэчыць закону і дапускаецца па аналогіі з пунктам 115», «Высяленне праводзіцца без права выдачы грамадзяніну іншага жыллёвага памяшкання», «Пры адмове студэнтаў пакінуць інтэрнат кіраўнік навучальнай установы мае права звярнуцца ў народны суд з іскам аб высяленні іх з інтэрната».

— Што канкрэтна для паляпшэння ўсёй работы ў інтэрнатах робіцца аддзелам, які ты ўзначальваеш, у нашым універсітэце?

— На дадзены момант аддзелам распрацавана новае палажэнне аб інтэрнатах ГДУ імя Ф. Скарыны. Плануецца набыць для кожнага інтэрната радыёапаратуру, устанавіць ігравыя аўтаматы, адкрыць відэакафэ, якое будзе працаваць па вечарах. Для гэтага эксперыменту мы вырашылі ўзяць інтэрнат № 1 па вул. Савецкай, 83а. А што з гэтага атрымаецца далей, будзе залежыць не толькі ад нас, але і ад самiх студэнтаў.

— Як праходзіла засяленне ў інтэрнаты ГДУ сёлета? Жадаючых жа было шмат, каму вы аддавалі перавагу?

— У гэтым навучальным годзе ў сувязі з вялікай колькасцю студэнтаў, якія маюць патрэбу ў інтэрнаце, пры залічэнні мы звярталі ўвагу перш за ўсё на іх матэрыяльнае становішча. Перавага аддавалася студэнтам са шматдзетных сем'яў, а таксама тым юнакам і дзяўчатам, якія не маюць аднаго з бацькоў. З 334-х заяў 247 было задаволена. Астатнія студэнты пакуль вымушаны пражываць на прыватных кватэрах. Штомесячна ім выплачваецца па 25 рублёў.

(З асноўнымі патрабаваннямі палажэння аб студэнцкім інтэрнаце ГДУ імя Ф. Скарыны знаёмцеся на 4-й стар. нашай газеты).

А ЯК БЫ НАМ ЗНАЙСЦІ РЭЗЕРВЫ?

АБО РАЗМОВА АБ ТЫМ, ШТО НАС ЦІКАВІЦЬ І ХВАЛЮЕ

Сёння нікому не патрэбна даказваць, як імклівa пры ўсё ўзрастаючым дэфіцыце і павышэнні цэн даражае наша жыццё. Усё большая колькасць працоўных, не кажучы ўжо пра пенсіянераў і іншых малазабяспечаных людзей, апынаюцца за рысай беднасці, калі не галечы. І хаця, магчыма, нам яшчэ не пагражае голад, аднак цэны нават на такія самыя неабходныя харчы, як бульба, капуста, іншыя дары палёў і агародаў, ужо цяпер становяцца не ўсім па кішэні. Іх кошт на рынку ў параўнанні з леташнім павялічыўся ў 5—10, а то і больш разоў.

А што ж чакае нас вясной? Ва ўсякім выпадку на аптымістычны лад настройвацца цяжка, бо перспектыў на лепшае пакуль што, на нашу асабістую думку, не прадбачыцца.

Дзе ж выйсце са складанага становішча? Вельмі многія разлічваюць на павышэнне заработнай платы. Магчыма, гэта і не самы рэальны і апраўданы шлях. Але лепш мець хоць «драўляныя» рублі, чым заставацца без капейкі за душой. Таму ўсё менш мы перастаем здзіўляцца і па-добраму зайздросціць, калі чытаем у друку або слухаем па радыё ці тэлебачанні паведамленні аб прыёме на працу розных спецыялістаў, іншы раз і не вельмі высокай кваліфікацыі, якім абяцаюць заробак у межах 700—1000 рублёў і нават вышэй.

Вось тут так і хочацца правесці паралель: а што ж маюць выкладчыкі і навукоўцы нашага універсітэта, не закранаючы ўжо іншыя катэгорыі работнікаў? Нагадаем: з красавіка сёлетняга года, пасля ўвядзення новых павышаных цэн на прадукты і тавары, стаўкі выкладчыкаў ГДУ з уведзенымі даплатамі склалі для асістэнта (без ступені) — 380, са ступенню — 430, старшага выкладчыка (без ступені) — 490, са ступенню — 540, дацэнта (кандыдата навук), які мае гэта званне — 630 руб. Прафесар (доктар навук) атрымоўвае цяпер 880 руб., прафесар, які не мае вучонай ступені доктара навук, —810 руб. У загадчыка кафедры з вучонай ступенню доктара навук і званнем прафесара месячная стаўка з даплатай 930 руб., а ў загадчыка кафедры, прафесара без ступені доктара навук — 880 руб. Калі ж узяць сярэдні заработак супрацоўнікаў вышэйшай школы, дык ён прыкметна ніжэйшы, чым у кваліфікаваных рабочых і нават у многіх выкладчыкаў сярэднеадукацыйных школ, педвучылішчаў і г. д. І гэта пры значным адтоку некаторых лепшых кадраў ВНУ ў больш бяспечныя па экалагічных умовах вобласці рэспублікі і рэгіёны краіны.

Як жа выправіць становішча? Аб гэтым вялася размова і на савеце рэктараў Гомельшчыны, і па іх хадайніцтву ў іншых вышэйстаячых інстанцыях.

Што ж змянілася ў становішчы бок? Некалькімі словамі не адкажаш. Па-першае, з пяці ВНУ Гомеля адзін — нядаўна створаны медыцынскі інстытут адносіцца да Міністэрства аховы здароўя Беларусі, БІІЧТ — да Міністэрства шляхоў зносін СССР, кааператыўны — да сістэмы «Белспажыўсаюза» і толькі два — наш універсітэт і політэхнічны інстытут — падпарадкаваны Міністэрству народнай адукацыі Рэспублікі Беларусь. Апошнія дзве ВНУ, як кажуць, падпарадкоўваюцца аднаму «бацьку» і знаходзяцца ў аднолькавых умовах. А вось, як ні дзіўна, аплата тут далёка не аднолькавая. Напрыклад, у ГПІ многія дацэнты атрымоўваюць у месяц да 1125 рублёў, а прафесары — яшчэ больш.

З чаго ж складваецца такі заработак? На гэта пытанне, якое задавалі нам некаторыя чытачы нашай газеты, мы папрасілі адказаць рэктара Гомельскага політэхнічнага інстытута прафесара А. С. Шагіняна.

— **У прыватнасці**, да асноўных ставак, уведзеных сёлета па ўсёй краіне, мы ўвялі 50%-ю надбаўку за тое, што нашы выкладчыкі працуюць у Гомелі ў не зусім спрыяльных умовах пасля аварыі ў Чарнобылі. Яшчэ 25%-я надбаўка ўведзена для тых, хто мае 10-гадовы стаж навукова-педагагічнай работы. Акрамя гэтага распрацаваным палажэннем уведзена 50%-я надбаўка да асноўнай стаўкі для найбольш кваліфікаваных выкладчыкаў, тых, хто актыўна займаецца навуковай і грамадскай дзейнасцю, выконвае метадычныя і іншыя распрацоўкі. Словам, гэтая надбаўка з'яўляецца своеасаблівым стымулам. 25% яго знаходзіцца ў распараджэнні самой кафедры і столькі ж — дэканата. Гэтая надбаўка назначаецца на кожны квартал. Яна актывізуе і дысцыплінуе людзей. Пры пэўных прычынах яе можна і пазбавіцца.

Вось калі падсумаваць асноўны аклад і прадугледжаныя надбаўкі, дык для нашага дацэнта з 10-гадовым стажам працы сённяшні месячны заработак і складае 1125 руб. Аднак мы не лічым, што гэтага ўжо дастаткова. Будзем дамагацца, каб стаўка дацэнта, як і іншых членаў прафесарска-выкладчыцкага саставу, улічваючы ўмовы нашай працы пасля чарнобыльскай трагедыі, павялічылася ўдвая.

— Адкуль жа вы знаходзіце на ўсе гэтыя надбаўкі сродкі?

— Выкарыстоўваем свае ўнутраныя магчымасці.

— А ці не атрымаецца так, што ў ваш інстытут цяпер будуць прасіцца на работу вучоныя і выкладчыкі з іншых ВНУ горада?

— Кадры пераманьваць не станем, бо ў цэлым наш інстытут імі ўкамплектаваны.

У тэлефоннай гутарцы мы не сталі высняць у А. С. Шагіняна вытокі іх рэзерваў для павышэння заработнай платы сваім работнікам. Няхай застаецца гэта іх «тайнай». Але хацелася б, каб такія рэзервы шукалі і знаходзілі і ў нашым універсітэце.

Б. ВАЛОДЗІН.

НАШ УНІВЕРСІТЭТ РЫХТУЕ ПРАВАВЕДАЎ

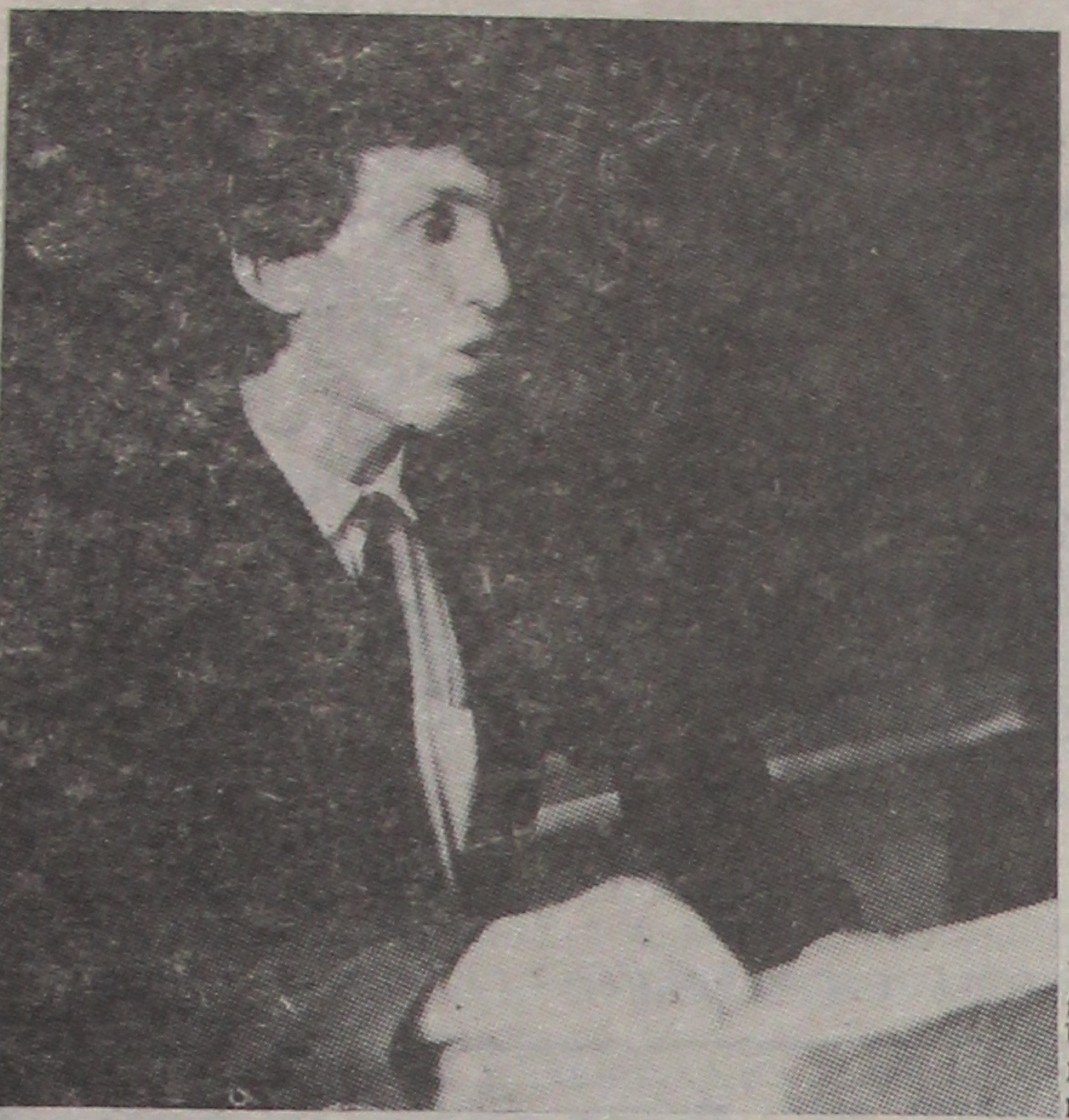

Сёлета на гістарычным факультэце пачалася падрыхтоўка кадраў па новай спецыяльнасці — «Правазнаўству». На дзённым аддзяленні яе набываюць 60 студэнтаў. Для чытання лекцый запрашаюцца найбольш вопытныя работнікі праваахоўных органаў г. Гомеля.

НА ЗДЫМКУ: лекцыю па тэорыі дзяржавы і права чытае першакурснікам выкладчык гістарычнага факультэта юрыст Юрый Андрэевіч Ключнікаў.

Фота **У. Чысціка**.

У люстэрку анкеты

ЯКІ ЁН, ПЕРШАКУРСНІК-ЭКАНАМІСТ?

НА ЭКАНАМІЧНЫМ факультэце на занятках па курсу «Уводзіны ў спецыяльнасць» было праведзена апытанне першакурсікаў, у якім прынялі ўдзел 46 студэнтаў з 55-ці, прынятых на спецыяльнасць «Эканоміка і сацыялогія працы», або 83,6%. Сёлета на яе паступілі маладыя людзі ва ўзросце ад 17 да 22 гадоў, гараджан сярод іх — 97,8%, 45,65% закончылі школу з медалём, адзін студэнт — тэхнікум з адзнакай. Як заўсёды, на эканамічным факультэце пераважаюць дзяўчаты — 69,6%

На пытанне «Чаму вы паступілі на эканамічны факультэт?», студэнты адказалі: асабісты выбар — 50,0%; прэстыжнасць факультэта — 17,4%; па парадзе бацькоў — 13,0%; хачу адкрыць сваю справу — 2,1%; вялікі конкурс, і я паспрабаваў свае сілы — 2,1%; у гэтай прафесіі — будучыня — 2,1%; хачу ўнесці змены ў эканоміку, калі гэта ў мяне атрымаецца — 2,1%.

Выявіць цікавасць да пераходу ў рыначную эканоміку дапамагло пытанне «Што такое рынак?» Не адказалі на гэтае складанае нават для эканаміста прадпрыемства пытанне толькі 13% студэнтаў, коратка — «рынак — гэта складаная эканамічная сістэма», — адказалі 8,6%, астатнія аддалі перавагу разгорнутаму вызначэнню рынку, што сведчыць аб смеласці меркаванняў і адсутнасці пакуль боязі іх выказваць. Плюралізм думак пацвярджаюць арыгінальныя фармуліроўкі 66% апытаных студэнтаў. Прывядзем для прыкладу некалькі з іх.

— Рынак — гэта поле дзейнасці людзей, дзе праходзіць свабодны працэс куплі-продажу. Прымяненне ў гэтай галіне знойдуць людзі толькі разумныя і прадпрымальныя.

— Рынак — гэта вельмі складаная, шматгранная сістэма ў эканоміцы, дзе ажыццяўляецца вытворчасць, абмен, размеркаванне і спажыванне матэрыяльных даброт ва ўмовах адной краіны або многіх краін.

— Рынак — гэта сістэма эканамічных адносін, у якой прысутнічае вельмі жорсткая канкурэнцыя, гэта такая структура эканамічных адносін паміж вытворцамі і спажыўцамі, пры якой попыт рэгулюе вытворчасць.

— Рынак — свабода гандлю, прадпрымальніцтва, канверсаванасці грошай, стабільнае эканамічнае становішча.

— Рынак — свабоднае прадпрымальніцтва, жорсткая канкурэнцыя. Выжывае той, хто працуе лепш.

— Рынак: 1. Багацце тавараў; 2. бясплanavая вытворчасць; 3. свабодны абмен выпрацаванай прадукцыяй; 4. высокая канкурэнцыя, а адсюль — высокая якасць прадукцыі, як ва ўсім цывілізаваным свеце.

— Рынак у маім разуменні — гэта штосьці абстрактнае, але, як лічыцца, менавіта ў ім выратаванне нашай краіны.

Добра выказаўшы свой погляд на наступаючы рынак, студэнты ў вучоныя-эканамісты запісалі Адама Сміта, Маршала, Яўлінскага, Рыкарда, Абалкіна, Шаталіна. Апошняга, праўда, пераблыталі ў такой жа колькасці адказаў з касманаўтам Шаталавым, а таксама па аднаму голасу аддалі Брэжневу, Рыжкову, Сталіну, Леніну і Арыстоцелю!

На пытанне аб літаратуры па эканоміцы большасць адказалі, што ведаюць «Экономическую газету», «Биржевые новости», «Коммерсантъ», «Вопросы экономики», «Советскую торговлю», «Аргументы и факты».

На пытанне «Што б вы хацелі мець ва універсітэце, чаго не было ў вас у сярэдняй навучальнай установе?» думак аказалася столькі, колькі апытаных студэнтаў. Толькі пяцёра аб'ядналіся і хочуць, каб і ва універсітэце была пяцідзёнка, а іншыя чацвёра так і не выбралі, што пакінуць з ранейшага жыцця. А так, напрыклад, аднаму хочацца свабоды і большай стыпендыі, іншаму — перапынку працягласцю 45 мінут пасля другой пары, трэцяму — відэа- або актавую залу з добрай апаратурай. Чацвёртаму, каб сцены ва аўдыторыях мелі больш прывабны выгляд і працаваў буфет, былі гатовыя аддрукаваныя лекцыі, займацца самастойна на камп'ютэрах.

Усё правільна, але хто гэта забяспечыць?

А вось як адказалі студэнты на такое пытанне: «Што б вы хацелі захаваць ва універсітэце з таго, што было ў сярэдняй школе?» Пятая частка студэнтаў выказалася за тое, каб былі канікулы і тры месяцы адпачынку, дзесятая частка — добрыя выкладчыкі і сябры, вечары і дыскатэкі, акрамя таго, добры буфет, увага да спорту, адсутнасць заліковай сістэмы.

Разнастайныя і захапленні ў першакурснікаў. Аўтамабілямі хочуць займацца двое, музыкай — чацвёра, сучаснымі танцамі — двое, жадаюць танцаваць і чытаць добрую літаратуру яшчэ восем апытаных. Больш за ўсё аказалася аматараў фізічнай культуры, але ўсе разыйшліся ў любімых відах спорту. Маляваць жадаюць двое і спяваць — адзін.

Згода была дасягнута па пытанню «Першыя ўражанні аб універсітэце»: больш паловы апытаных адказалі прама — «адмоўныя». Праўда, некаторыя змякчаюць: «хаця будынак, у якім мы займаемся, на выгляд неблагі, але вельмі дрэнныя аўдыторыі. Брудныя і недагледжаныя, асабліва сцены»; «хацелася б лепшага, каб чысцейшымі былі кабінеты», «адмоўныя, але спадзяюся, што зменяцца»; «я чакаў лепшага»; «хацелася б, каб у ГДУ была больш высокая тэхнічная база: па 10 чалавек у групе, неабходныя кнігі, ЭВМ».

У АНКЕТАВАННІ не ставілася пытанне аб якасці выкладання, змесце асобных вучэбных дысцыплін. І не з той прычыны, што першакурснікам «не дадзена разбірацца ў гэтым», але і таму, што зараз на факультэце праходзіць вельмі складаны і ў радзе выпадкаў хворы працэс пераходу да рынку. Гутарка ідзе як аб новых узаемаадносінах выкладчыкаў і студэнтаў, так і аб новым напаўненні традыцыйных курсаў і ўвядзенні ў вучэбны працэс новых.

І тут усе аднадушныя. Трэба ведаць, аб чым гаварыць, трэба павышаць кваліфікацыю. А дзе можна павысіць яе ў галіне рынку? Толькі там, дзе ён ёсць. Цяперашнія студэнты не прымаюць начотніцтва і дагматызму ў выкладанні не толькі грамадскіх навук, але і спецыяльных эканамічных. І тут выкладчыкам складана перабудавацца толькі па літаратурных крыніцах і практыцы работы прадпрыемстваў г. Гомеля. Патрэбен выхад у замежны рынак, удзел у рабоце новых арганізацыйных форм, перш за ўсё, малых прадпрыемстваў. У сувязі з гэтым яшчэ раз нагадаем, што на эканамічным факультэце дзейнічае малое студэнцкае прадпрыемства «Экоша». Станаўленне яго работы не з лёгкіх, таму што ўсё яшчэ няма статутнага фонду, неабходнага абсталявання і плошчаў. Пакуль створаны толькі два працоўныя месцы для студэнтаў, але да выплаты ім зарплаты — дыстанцыя вялікага памеру! Ускладваем спадзяванні на дэпутатаў, якія ўзялі на кантроль станаўленне «Экошы» ва ўмовах усемагчымых няўвязак і асаблівых меркаванняў наконт самастойнага бізнесу студэнтаў.

А сярод іх многія на высокім узроўні валодаюць прафесійнымі навыкамі, працавалі на прамысловых прадпрыемствах і могуць ажывіць рынак сваёй прадукцыяй, набыць вопыт кіравання ў новых эканамічных умовах. А пакуль у малым прадпрыемстве ствараем узоры, вяжам прыгожыя сурвэткі, асвойваем ажурныя шалі, але са сваіх ніцяў, запасаў маці і бабуль нашых студэнтак. Дзякуй яшчэ раз студэнцкаму прафкому за дабрачынны ўзнос, С. Н. Астаньковіч за распрацоўку ўзораў тавара з абрэзкаў, Г. К. Балтрушэвіч — за ўзоры сурвэтак, Івану Мікалаевічу Лебедзеву — вынаходніку, які прапанаваў для вырабу свае ўзоры тавараў народнага спажывання, і ўсім, хто дапамог «Экошы» матэрыяльна і цёплым словам. Аднак пакуль мы не можам карыстацца добрымі ідэямі з-за адсутнасці матэрыяльнай базы.

Пакуль рыхтуем і афармляем інтэлектуальны тавар нашай кафедры з тым, каб арганізаваць падрыхтоўку спецыялістаў і студэнтаў на вышэйшым сучасным узроўні, і спадзяемся, што малое студэнцкае прадпрыемства «Экоша» усё ж такі адбудзецца, і студэнты ўсіх факультэтаў нашай ВНУ змогуць атрымаць тут работу па сілах і кансультацыі для арганізацыі новых самастойных малых студэнцкіх прадпрыемстваў. А яны нам дазволяць аднавіць тыя традыцыі, якія зараз яшчэ засталіся ў сем'ях — гэта і ручнікі і кашулі, вязаныя і тканыя сурвэткі, шалі, вышыўкі і габелены. Трэба, каб кожны праявіў цікавасць да цудоўных традыцый сваіх продкаў, і тады студэнцкія прадпрыемствы ГДУ выйдуць на сусветны рынак з нацыянальным таварам, які з'яўляецца сапраўды народным, традыцыйным. Гэтыя карэньчыкі і парасткі трэба сабраць, каб расцвіло дрэва культуры на ніве малога бізнесу.

І. ТРАЦЭЎСКІ,
заг. кафедры эканомікі і сацыялогіі працы,
Э. ЛІЗАРАВА,
нам. дырэктара МП «Экоша».

АДРАСЫ І ТЭЛЕФОНЫ

ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖУНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

Месца размяшчэння		Нумары тэлефонаў
	(Вучэбны корпус № 4, вул. Савецкая, 104)	
2-26	Рэктар	56-31-13
2-24	Прыёмная рэктара	56-73-71
2-25	Першы прарэктар — прарэктар па вучэбнай рабоце	56-74-10
2-27	Прарэктар па навуковай рабоце	56-30-02
2-31	Прарэктар па завочнаму навучанню	56-73-82
2-13	Прарэктар па кадрах і сацыяльна-бытавых пытаннях	57-34-40
2-3	Прарэктар па АГР	56-70-51
3-15	Прарэктар па капітальнаму будаўніцтву	56-20-41
4-21	Вучоны сакратар	57-84-83
2-7	Вучэбны аддзел, загадчык практыкай	56-75-01
5-3	Дыспетчар вучэбнага аддзела, інжынер па вучэбнаму абсталяванню	56-75-10
2-22	Загадчык навукова-даследчага сектара	57-82-88
2-27—29	Намеснік загадчыка НДС, аддзел кадраў НДС, інжынер па навуковаму абсталяванню	57-33-73
1-22	Прафком выкладчыкаў і супрацоўнікаў	57-19-22
1-17	Прафком студэнтаў	57-16-11
1-18	Рэдакцыя газеты «Гомельскі універсітэт»	57-43-21
1-15	Старшыня праўлення студэнцкага саюза	57-16-45
1-15	Аддзел сацыяльна-эканамічных праблем студэнцкага саюза	57-81-11
1-16	Штаб студэнцкіх атрадаў	57-23-49
1-19	Аддзел інтэрнатаў	56-57-73
	Студэнцкае кафе (вул. Песіна)	56-64-26
2-12	Аддзел кадраў	56-60-10
2-14	Аддзел кадраў па студэнтах	56-16-73
4-11	Аспірантура	56-21-29
4-11	Штаб ГА	57-83-77
2-17	Канцылярыя	56-16-73
1-7	Прыёмная камісія (корпус № 1)	57-11-15
1-7а	Адказны сакратар прыёмнай камісіі (корпус № 1)	57-11-17
2-6	Галоўны бухгалтар	56-41-13
2-5	Бухгалтэрыя	57-33-62
2-9	Каса	56-41-13
2-10	Рэдакцыйна-выдавецкі аддзел (корпус № 3)	57-39-03
5-14	Патэнтна-вынаходніцкая служба, служба НТІ (корпус № 5)	57-76-99
2-30	Арганізацыя таварыства «Веды»	56-22-62
3-19	II часць, юрысконсульт	57-33-70
1-16	Аддзел ТСН, вучэбнае тэлебачанне (корпус № 2)	57-72-22
5-11	Падрыхтоўчае аддзяленне (корпус № 5)	57-98-86
4-14	Падрыхтоўчыя курсы (корпус № 5)	57-92-21
2-5	Спартклуб (корпус № 1)	57-30-14
	Спартзала (вуч. корпус № 2)	57-30-24
	Лыжная база	
	ДЮСШ (будынак на стадыёне)	57-88-94

ЭКАНАМІЧНЫ

3-24	Дэканат	57-30-19
	Кафедры:	
3-28	Эканомікі і сацыялогіі працы	57-33-45
3-9	Эканомікі і кіравання вытворчасцю	56-32-03
3-10	Бухуліку, кантролю і аналізу гаспадарчай дзейнасці	57-74-70
3-11	Загадчык кафедры	57-16-52
3-20	Эканамічнай інфарматыкі і АСК	56-30-67
3-27	Кабінет кафедры аналізу гаспадарчай дзейнасці	57-80-08

ГЕАЛАГІЧНЫ

4-9	Дэканат	57-00-33
4-14	Кафедра геафізікі	57-34-25
4-17	Кафедра інжынернай геалогіі і гідрагеалогіі	57-35-86
	Лабараторыі:	
4-23	Ядзерна-геафізічных метадаў	57-81-34
0-22, 0-23	Дынамікі падземных вод	57-34-04
0-19	Матэматычнага мадэлявання	57-34-04

(вучэбны корпус № 1, вул. Савецкая, 108)

ФІЛАЛАГІЧНЫ

2-20	Дэканат	57-30-39
2-25	Намеснік дэкана	56-22-65
	Кафедры:	
2-22	Беларускай мовы	56-22-65
2-18	Беларускай літаратуры	56-32-40
2-24	Рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства	56-32-33
2-19	Рускай літаратуры	56-32-40
2-17	Рускай мовы для замежных навучэнцаў	
4-17	Англійскай мовы	57-34-35
4-23	Нямецкай і французскай моў	57-34-35

БІЯЛАГІЧНЫ

3-4	Дэканат	56-64-81
	Кафедры:	
3-16	Батанікі і фізіялогіі раслін	56-20-22
3-25	Загадчык кафедры	57-89-05
2-14	Заалогіі і аховы прыроды	56-75-61
3-14	Фізіялогіі чалавека і жывёлін	56-75-72
4-21	Хіміі	56-14-03

ФІЗІЧНАЙ КУЛЬТУРЫ

1-4	Дэканат	56-20-42
	Кафедры:	
1-17	Тэорыі і методыкі фізічнай культуры	56-32-44
	Лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту (у будынку на стадыёне)	57-30-24
1-19	Метадыст завочнага навучання па спецыяльнасці «Фізічная культура»	57-33-60

(вучэбны корпус № 5, вул. Савецкая, 102)

ФІЗІЧНЫ

2-4	Дэканат	57-75-20
2-5	Дэкан	57-65-57
	Кафедры:	
2-17	Оптыкі	57-79-97
3-3	Фізічнай метралогіі	57-83-39
6-5	Тэарэтычнай фізікі	57-98-28
5-12	Агульнай фізікі	57-97-07
5-9	Загадчык кафедры	57-97-04
4-23	Радыёфізікі	57-88-54
4-16	Аўтаматызаваных сістэм апрацоўкі інфармацыі	57-88-63
1-14, 2-25	Праблемная навукова-даследчая лабараторыя	57-63-57
1-29	у вучэбным корпусе № 3	57-11-12
2-20	Загадчык ПНДЛ	57-64-36
4-9	НДЛ аўтаматызаваных сістэм апрацоўкі інфармацыі і кіравання	57-97-08
5-9	НДЛ «Фізіка палімераў»	57-97-04
1-7	НДЛ лазернай тэхналогіі	57-54-51
0-9	у вучэбным корпусе № 4	57-02-06
1-17	у вучэбным корпусе № 3	57-47-70

(вучэбны корпус № 2, вул. Кірава, 119)

МАТЭМАТЫЧНЫ

3-7	Дэканат	56-75-12
3-6а	Дэкан	56-11-60
	Кафедры:	
4-10	Алгебры і геаметрыі	57-37-91
4-12	Вышэйшай матэматыкі	56-27-71
3-4	Вылічальнай матэматыкі і праграміравання	56-74-82
3-19	Дыферэнцыяльных ураўненняў	57-30-25
3-5	Матэматычнага аналізу	57-30-51
2-14	Матэматычных праблем кіравання	56-42-37
2-31	Навукова-даследчая лабараторыя сістэмнага праграміравання (вучэбны корпус № 3)	56-14-40

ГІСТАРЫЧНЫ

3-16	Дэканат	56-40-60
2-20	Кафедра гісторыі СССР і БССР	56-30-42
3-10	Кафедра агульнай гісторыі	56-74-90

(вучэбны корпус № 1)

ЗАВОЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

1-12а	Дэкан	56-32-23
1-18	Метадысты	57-33-60
2-3	Дэканат па рабоце з замежнымі студэнтамі	56-31-78
4-10	Факультэт цыклавой падрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі спецыялістаў народнай гаспадаркі (корпус № 5)	57-97-08

АГУЛЬНАУНІВЕРСІТЭЦКІЯ КАФЕДРЫ:

2-8	Палітычнай гісторыі (корпус № 1)	56-32-65
5-20	Палітычнай сацыялогіі (корпус № 4)	57-16-23
2-15, 2-7	Палітэканоміі (корпус № 1)	56-41-16
2-9	Філасофіі (корпус № 1)	56-73-90
5-23	Этыкі, эстэтыкі і гісторыі культуры (корпус № 4)	56-16-35
1-6а	Педагогікі і псіхалогіі (корпус № 1)	56-75-31
1-10	Фізвыхавання (корпус № 1)	56-67-04

ІВЦ

(корпус № 2):

1-11	Начальнік	57-95-40
2-2, 2-3	Дыспейны клас	56-80-80
1-3, 1-14	Кабінет інжынераў, кабінет матэматыкаў	56-80-95
2-4	Дысплейны клас	57-91-92

БІБЛІЯТЭКА:

3-5	Загадчыца (корпус № 4)	57-34-20
1-19	Абанемент № 1 (корпус № 2)	56-11-30
	Абанемент № 2 (інтэрнат № 3)	56-30-54
1-3	Абанемент № 3 («Вега», (вуч. корпус № 4)	57-38-43
2-8	Бібліятэка вуч. корпуса № 5	57-62-77
3-4	Даведачна-бібліяграфічны аддзел (корпус № 4)	57-32-43

САНАТОРЫЙ-ПРАФІЛАКТОРЫЙ

	(галоўурач)	56-31-22
	Медпункт	56-31-72

АГЧ:

2-26	Галоўны энергетык, галоўны механік (корпус № 3)	57-30-43
2-20	Начальнік аддзела матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння (корпус № 3)	57-82-45
	Гараж	57-30-43
	Майстэрні	56-30-43
	Склады (корпус № 3)	57-37-40
	Вучэбныя карпусы:	
	№ 1 (камендант)	56-75-40
	№ 2 (камендант, вуч. корпус №№ 2, 3)	56-75-92
	№ 3	57-34-85
	№ 4 (галоўны корпус, камендант)	57-35-68
	№ 5	57-53-27
	Інтэрнаты:	
	№ 1 (камендант)	57-55-80
	№ 2 (камендант)	56-20-11
	№ 3 (камендант)	56-31-85
	№ 4 (Валатава)	51-97-00
	Камендант інтэрната № 4	51-87-88

ПРАДПРЫЕМСТВЫ ГРАМАДСКАГА ХАРЧАВАННЯ:

	Сталовая, кулінарны магазін (вул. Песіна)	57-37-26
	Сталовая, кулінарны магазін (Валатава)	51-73-18
	Сталовая, санаторый-прафілакторый	56-14-61

З ПАЛАЖЭННЯ

АБ СТУДЭНЦКІМ ІНТЭРНАЦЕ ГДУ ІМЯ Ф. СКАРЫНЫ

ЗАСЯЛЕННЕ І ВЫСЯЛЕННЕ З ІНТЭРНАТА. ПАРАДАК ПРАДАСТАЎЛЕННЯ МЕСЦ.

1. Размяшчэнне студэнтаў у інтэрнаце адбываецца на падставе загада рэктара.

Размеркаванне месц у інтэрнаце паміж факультэтамі адбываецца па сумеснаму рашэнню рэктара, аддзела інтэрнатаў і грамадскіх арганізацый універсітэта і абвяшчаецца загадам рэктара. Спісы студэнтаў, аспірантаў і слухачоў падрыхтоўчага аддзялення на засяленне ў інтэрнат фарміруюцца на падставе пададзеных у аддзел інтэрнатаў заяў і зацвярджаюцца рэктарам.

2. Засяленне ажыццяўляецца згодна з загадам рэктара на падставе выдадзенага аддзелам інтэрнатаў ордэра, у якім указваецца нумар інтэрната, нумар пакоя і дагавора аб захаванні маёмасці інтэрната, заключанага паміж рэктарам і накіраваным для пражывання. Перасяленне з аднаго інтэрната ў другі праводзіцца па рашэнню аддзела інтэрнатаў.

3. Парадак карыстання інтэрнатам студэнтамі і аспірантамі, якія знаходзяцца ў водпусках, вызначаецца рэктаратам па ўзгадненню з органамі студэнцкага самакіравання.

4. Жыллёвая плошча ў інтэрнаце не падлягае абмену, падзелу і браніраванню.

5. **ПРАЖЫВАЮЧЫМ У ІНТЭРНАЦЕ ЗАБАРАНЯЕЦЦА:**

— рабіць самавольныя перастаноўкі і перапланіроўку памяшканняў;

— самавольна перасяляцца з аднаго пакоя ў другі без дазволу аддзела інтэрнатаў. Перасяленне студэнтаў з аднаго пакоя ў другі ажыццяўляецца на падставе загада рэктара ва ўстаноўленым парадку.

6. Абітурыенты, атрымаўшыя нездавальняючую адзнаку на экзаменах, вызваляюць месца ў інтэрнаце на працягу трох дзён з дня аб'яўлення вынікаў экзамена, падаўшыя апеляцыю — у трохдзённы тэрмін пасля пацвярджэння апеляцыйнай камісіяй правільнасці адзнакі; абітурыенты, якія не прайшлі па конкурсу, на працягу трох дзён пасля выдання загада аб залічэнні.

7. Пры адлічэнні з універсітэта (у тым ліку і пры яго заканчэнні) пражываючыя вызваляюць інтэрнат на працягу двухтыднёвага тэрміну з дня выдання адпаведнага загада. У тых выпадках, калі выезд да месца пастаяннага пражывання ва ўстаноўленыя тэрміны немагчымы з-за хваробы пражываючага, адсутнасці транспарту або білетаў для праезду, а таксама па іншых уважлівых прычынах, па рашэнню рэктарата і прафкома студэнтаў тэрмін, устаноўлены для вызвалення інтэрната, можа быць працягнуты. Высяленне асоб, пастаянна парушаючых правілы пражывання ў інтэрнаце, не выконваючых умовы заключанага дагавору аб захаванні маёмасці інтэрната, адбываецца ў адпаведнасці з артыкулам 115, а адлічаных з універсітэта — з артыкулам 127 Жыллёвага кодэксу Рэспублікі Беларусь.

8. Плата за карыстанне інтэрнатам бярэцца са студэнтаў і аспірантаў за ўвесь час пражывання. У перыяд вытворчай практыкі, звязанай з выездам студэнтаў у іншую мясцовасць на тэрмін больш за месяц, плата за карыстанне інтэрнатам і пасцельнымі рэчамі не бярэцца.

9. Для засялення інтэрната тыя, хто мае ў гэтым патрэбу, падаюць заяву ў аддзел інтэрнатаў. Пры станоўчым рашэнні пытання паміж рэктаратам і засяляючымся заключаецца дагавор аб захаванні маёмасці інтэрната і выдаецца ордэр на засяленне. Па прыбыцці ў інтэрнат карашок ордэра застаецца ў каменданта для кантролю. Пасля заканчэння навучальнага года пражываючыя павінны здаць каменданту інтэрната пакой са спраўнай мэбляй і інвентаром.

10. Заявы сямейных студэнтаў аб пастаноўцы на ўлік для атрымання месц у інтэрнаце падаюцца ў аддзел па рабоце ў інтэрнатах з прыкладаннем копіі пасведчання аб шлюбе, а пры наяўнасці дзяцей — копіі пасведчання аб нараджэнні дзіцяці.

11. Месцы ў інтэрнаце выдзяляюцца тым сем'ям, у якіх муж і жонка з'яўляюцца іншагароднімі.

12. Пражываючыя ў інтэрнаце сямейныя студэнты кіруюцца Правіламі ўнутранага распарадку студэнцкага інтэрната.

13. Плата за карыстанне інтэрнатам бярэцца па нормах, устаноўленых для студэнтаў, за колькасць месц у займаемым сям'ёй пакоі, якія вызначаны пашпартам інтэрната.

Александр КУЗНЕЦОВ,
студент гр. Р-21
филологического факультета.

ОСЕНЬ

Осенний легкий нож разрежет летний персик,
храня в душе листвы грусть зимней тишины,
и уплывет заря, окрашенная жёлто
осенним торжеством, в моря седой луны,

где время, как желе туманное, осело
в невзрачность холодов, пугающих цветы
и рвет белье ветров, разодевавших лето,
дождливым серым львом из солнечной мечты.

На улицах — не сон — чудес осенних взмахи,
как будто наступил осенний Новый Год.
Везде уже горят гирлянды ярких листьев,
зовут потанцевать в стоцветный хоровод.

Но небо — без любви к осеннему веселью,
плетет свои ковры ветрами и дождем.
Молчит в ответ земля, подарки принимая,
улыбки так и нет. До снега подождем...

СПОРТ

КРАСМЕНЫ ГДУ — МАЦНЕЙШЫЯ

У раёне Кургана славы прайшлі спаборніцтвы на Кубак вобласці па лёгкаатлетычнаму кросу, у якім прынялі ўдзел 175 спартсменаў з 20 каманд.

Каманда нашага універсітэта выступіла, чаго і трэба было чакаць, добра, заваяваўшы першае месца ў агульнакамандным заліку.

У асабістых спаборніцтвах вызначыліся студэнты факультэта фізічнай культуры — першакурсніца Вольга Максімава была мацнейшай у бегу на 3000 м, Уладзімір Сівалобаў, які займаецца на другім курсе, стаў пераможцам у бегу на 5000 м, а майстар спорту СССР Ігар Мазепа (3 курс) з вялікай перавагай перамог у бегу на самую доўгую дыстанцыю — 8 км.

Добрай арганізацыі спаборніцтваў садзейнічала і цеплае восеньскае надвор'е.

В. МАРЧАНКА.

НА НОВЫМ МЕСЦЫ

Студэнцкі клуб мастацкай самадзейнасці «Маладосць» на час рамонту актавай залы будзе размяшчацца ў аўдыторыі 1—7а вучэбнага корпуса № 1.

Юрыдычная даведка

Перавод і аднаўленне студэнтаў

Перавод студэнтаў з адной навучальнай установы ў другую, а таксама аднаўленне ў ліку студэнтаў, адлічаных раней з ВНУ, адбываецца, як правіла, у перыяд канікулаў у адпаведнасці з інструктыўным лістом Дзяржадукацыі СССР № 11 ад 13.05.1991 г. «Аб парадку пераводу, аднаўлення і адлічэння студэнтаў вышэйшых і навучэнцаў сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў».

У гэтым дакуменце гаворыцца, што перавод студэнтаў адбываецца са згоды рэктараў абедзьвюх навучальных устаноў. Перавод з адной спецыяльнасці або формы навучання на другую ў навучальнай установе ажыццяўляецца рашэннем рэктара. Калі студэнт заключыў індывідуальны дагавор з прадпрыемствам, установай, арганізацыяй, то яго пераводу ў іншую навучальную ўстанову або з адной спецыяльнасці на другую павінна папярэднічаць змяненне або скасаванне дагавору.

Студэнт, які жадае перавесціся ў іншую ВНУ, падае заяву аб пераводзе рэктару навучальнай установы, у якой ён вучыцца, і, атрымаўшы пісьмовую згоду на перавод, звяртаецца да рэктара той ВНУ, куды ён жадае перавесціся. Пры станоўчым рашэнні пытання студэнт допускаецца загадам рэктара гэтай ВНУ да заняткаў, і ў ВНУ, дзе ён раней вучыўся, накіроўваецца запытанне на перасылку асабістай справы студэнта. Пасля атрымання запытання рэктар ВНУ, у якой раней вучыўся студэнт, выдае загад аб яго адлічэнні з фармуліроўкай: «Адлічаны ў сувязі з пераводам у (назва ВНУ)», і ў трохдзённы тэрмін асабістая справа студэнта перасылаецца ў адрас установы, якая прымае студэнта. У навучальнай установе застаюцца копіі акадэмічнай даведкі, заліковай кніжкі і вучэбнай карткі студэнта.

Аднаўленне ў ліку студэнтаў асоб, адлічаных раней з ВНУ, адбываецца загадам рэктара на ўсе формы навучання, незалежна ад працягласці перапынку ў вучобе, прычыны адлічэння і наяўнасці працоўнага стажу. Пры гэтым не патрабуецца згоды навучальнай установы, у якой студэнт вучыўся раней. ВНУ абавязана ў двухтыднёвы тэрмін разгледзець заяву аб пераводзе або аднаўленні і вызначыць тэрміны, курс і іншыя ўмовы залічэння або ўказаць прычыну адмовы. Да заявы аб пераводзе прыкладаецца заліковая кніжка або копія вучэбнай карткі студэнта, а да заявы аб аднаўленні — акадэмічная даведка. Пры пераводзе і аднаўленні рэктар устанаўлівае парадак і тэрміны ліквідацыі акадэмічнай запазычанасці або разыходжанняў у вучэбных планах і праграмах. Тэрміны ліквідацыі ўстанаўліваюцца да пачатку вучэбных заняткаў. Рэктар ВНУ мае права аднаўляць на другі курс асоб, адлічаных з першага курса, пры ўмове ліквідацыі імі акадэмічнай запазычанасці да пачатку вучэбных заняткаў.

У асабістую справу студэнта ўкладваецца выпіска з загаду аб залічэнні, заява і акадэмічная даведка.

В. РУПІН,
юрысконсульт ГДУ.

СВЕТ КІНО — ГЭТА ЗАЎСЁДЫ ЦІКАВА

Усесаюзнае творча-вытворчае аб'яднанне «Кінацэнтр» запрашае вас на цыкл кінасустрэч з акцёрамі савецкага кіно.

У студэнцкім клубе «Маладосць» ГДУ ёсць абанементы на гэтыя кінасустрэчы. Усе яны будуць праводзіцца ў зале Палаца культуры будаўнікоў. Першае кіназнаёмства адбудзецца 26 кастрычніка. Пачатак у 17.00.

Кошт кінаабанемента на ўвесь год — 6 руб. Тэл. для даведак: 57-33-30.

СТУДЭНЦКІ КЛУБ.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21.

«Гомельскі універсітэт» — газета Гомельского государственного университета им. Ф. Скорины, Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта Беларусі па друку, г. Гомель, Савецкая, 1.

Аб'ём — 1 друк. арк. Тыраж 1500 экз. Зак. 721. Падпісана да друку ў 14.00.